

«Ο ρόλος της ομότιμης μάθησης στην ευαισθητοποίηση των μαθητών ενάντια στην ενδοσχολική βία»

Είμαι η Κατσικά Δήμητρα, είμαι φοιτήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής στο Πανεπιστήμιο του Βόλου και συμμετείχα στο πρόγραμμα της Αγωγής Υγείας το σχολικό έτος 2012- 2013. Μου δόθηκε η δυνατότητα πέρα από την εκπαίδευση που έλαβα, να πάρω μέρος σε ενημερώσεις που πραγματοποιήθηκαν για το σχολικό και τον ηλεκτρονικό εκφοβισμό, στο σχολείο μου αλλά και σε άλλα σχολεία όλων των βαθμίδων, Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο, στη βάση της ομότιμης μάθησης.

Η ομοτιμία είναι μία λέξη που έχει εξαφανισθεί από το λεξιλόγιο των ανθρώπων. Το γεγονός όμως ότι μία λέξη έπεσε σε αχρηστία συνεπάγεται και την υποβάθμισή της αξίας της; Δυστυχώς, στη σύγχρονη εποχή, ναι! Ομότιμη μάθηση εννοούμε όταν ειδικά εκπαιδευμένοι μαθητές με την καθοδήγηση συντονιστή καθηγητή, αναλαμβάνουν το ρόλο του εκπαιδευτικού για την ενημέρωση άλλων μαθητών πάνω σε επίκαιρα θέματα. Δυστυχώς, όμως το εκπαιδευτικό σύστημα αρνείται να προσαρμοστεί στις αλλαγές και συνεχίζει να ακολουθεί στο μεγαλύτερο μέρος του το παραδοσιακό δασκαλοκεντρικό μοντέλο. Κανείς δεν αμφισβητεί την αξία του καθημερινού μαθήματος, ωστόσο η εποχή που οι μαθητές περίμεναν να ενημερωθούν από το σχολείο και μόνο ακούγεται τόσο παλιό και ξεπερασμένο, αν αναλογιστούμε την πληθώρα των πηγών απ' όπου μπορούν σήμερα να ενημερωθούν επάνω σε ποικίλα θέματα. Οι νέοι γνωρίζουν καλύτερα τα προβλήματα που αφορούν τα παιδιά και συνεπώς υπό σωστή καθοδήγηση είναι οι πλέον κατάλληλοι να συμβάλλουν στην αντιμετώπισή τους.

Είχα την τύχη και την ευκαιρία να συμμετάσχω ως επιμορφώτρια μαζί με ειδικούς από το πρόγραμμα "Αριάδνη" του Πανεπιστημίου Αθηνών, στο 5^ο Λύκειο, στο 5^ο Γυμνάσιο και στο 4^ο Λύκειο Λάρισας. Σε συνεργασία με την υπόλοιπη ομάδα, αφενός, ενημερώσαμε συνομηλίκους ή μικρότερους συμμαθητές μας για το φαινόμενο του εκφοβισμού στο σχολικό περιβάλλον, για τις μορφές του και αφετέρου ακούσαμε απόψεις για το πώς αντιλαμβάνεται ο καθένας τον εκφοβισμό. Πιο συγκεκριμένα, με βάση την εμπειρία μας και αυτά που είχαμε διδαχθεί, προσπαθήσαμε να τους δώσουμε παραδείγματα της καθημερινότητας, ώστε να συνειδητοποιήσουν ότι τα φαινόμενα εκφοβισμός και κυβερνοεκφοβισμός είναι επικίνδυνα. Αυτό που διαπιστώσαμε τότε, ειδικά για το διαδίκτυο, είναι πως ενώ γνώριζαν τους κινδύνους, τους αγνοούσαν, δεν τους αντιλαμβάνονταν ή δεν ήθελαν να τους αντιληφθούν γιατί νόμιζαν πως ποτέ δε θα τους συμβούν. Πολλά από τα παιδιά αγνοούσαν τα φαινόμενα bullying και cyber bullying, δεν γνώριζαν τρόπους με τους οποίους μπορούν να αποφύγουν είτε την υποκλοπή λογαριασμού στο facebook, είτε τη συνάντηση με αγνώστους, είτε τη συνεχή ενασχόληση με διαδικτυακά παιχνίδια.

Το ωραίο της όλης διαδικασίας ήταν ότι όλα τα παιδιά φάνηκαν πρόθυμα να συνεργαστούν, να εκφράσουν τις απόψεις τους και να μας ακούσουν. Είναι σημαντικό να τονιστεί σε αυτό το σημείο πως ενώ στην αρχή είχα άγχος και φοβόμουν πως δε θα μπορούσα να γίνω κατανοητή από τους μαθητές μήπως με κορόιδευαν ή δε θα μπορούσα να κερδίσω την προσοχή τους τα αποτελέσματα ήταν αρκετά ενθαρρυντικά καθώς μας άκουγαν με ενδιαφέρον και θεωρούσαν πως μπορούσαμε να τους καταλάβουμε σε προβλήματα σχετικά με την εφηβεία.

Η συμμετοχή μου στο πρόγραμμα αυτό, θα μου μείνει αξέχαστη καθώς αποτελεί ένα διαφορετικό αλλά και ενδιαφέρον συνάμα εγχείρημα που ξεφεύγει από τα όρια της στείρας μάθησης και σε εμπλέκει στη διαδικασία της έρευνας της αλληλεπίδρασης και της συνεργασίας με τους συνομηλίκους και τους καθηγητές, ενώ παράλληλα αποτελούσε μία ευκαιρία για μένα να «ξεφύγω» από το βεβαρυμένο πρόγραμμα της Γ' Λυκείου. Ας μην ξεχνάμε πως ήδη εδώ και χρόνια η ειδική αγωγή επικαλούμενη την ομοτιμη μάθηση αξιοποιεί τους συνομηλίκους για τη βοήθεια των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Μήπως ήρθε η ώρα και η γενική εκπαίδευση να αναγνωρίσει την αξία της ομοτιμίας και να την εντάξει και στο δικό της πλαίσιο;

Διαδικασία Αγωγή Υγείας